

Molí de les Comes

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Raval de les Comes / Riera de Rellinars
Alçada: 200

Coordenades:

Latitud: 41.64308
Longitud: 1.87862
UTM Est (X): 406612
UTM Nord (Y): 4610756

Classificació

Número de fitxa 08053 - 338
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVII-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Abandonat i molt deteriorat.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08052A0070001800000OP
Fitxes associades:

[Raval de la Riereta](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 18/02/2017 - 01:00

Descripció

Antic molí fariner, ubicat a la llera dreta de la riera de Rellinars, en el seu pas pel municipi de Castellbell i el Vilar. Per accedir-hi cal agafar la carretera B-122 que uneix els dos municipis, en el punt quilomètric 19,100, a mà esquerra, just abans d'arribar al pont que passa per sobre de la riera.

El conjunt arquitectònic consta de l'edifici moliner, la bassa, una sèquia amb sifó a tocar de la carretera, un cop passat el pont i les restes d'una resclosa, ubicades més amunt, a la desembocadura de la riera de Rellinars.

L'edifici és de planta rectangular, excavat a la roca. Consta de la sala dels rodets, carcabà, obrador i estances per al moliner amb un total de tres plantes. La coberta és a dues aigües, de teula àrab amb el carener perpendicular a la façana principal.

Els paraments alternen la pedra autòctona amb el maó. Les cantoneres estan més ben desbastades i escairades. La part més baixa de l'edifici, on hi ha el carcabà, té grans carreus de pedra irregular. S'hi accedeix des de la façana de migdia. Només entrar hi ha unes escales que volten excavades a la pedra, i es pot observar l'obertura per on travessava l'arbre. Dels rodets no en queda res. A mà dreta, una porta tapiada que comunica amb el riu.

A la planta baixa destaquen dues obertures simètriques amb brancals, llinda i ampit de pedra força ben treballada. Les dues plantes superiors conserven una certa simetria, però a la banda dreta s'observen arcs escarsers fets de pedra a mena de plec de sardinell, que posteriorment es van tapar.

De la bassa, de planta trapezoïdal, només se'n conserven alguns murs que mesuren 2,00 metres d'amplada, per 3,00 metres d'alçada i el pou, de poca profunditat, actualment taponat amb alguns rocs, (per sota de la porta que hi ha a la façana orientada al nord-est, dissimulat per la bardissa).

Observacions:

En un document consultat per Joan Valls, es diu que al costat del molí hi havia una peça de terra, situada a prop de l'Obaga del Pou de les Comesvelles, a tocar de l'hort de la Teulària, i que per tramuntana afrontava amb la bassa del pou de glaç.

Història

El molí Mansuet (nom del seu darrer propietari) és en realitat l'antic molí fariner de Les Comes, que es troba a les terres de l'heretat del mas Comesvelles. L'any 1666 n'era propietari del mas, el senyor Valentí Comesvelles, que també es declarà propietari del "pou per a posar glas" que tenia al costat de la riera de Rellinars, construït entre els anys 1634 i 1666. (Segons Joan Masats, el pou, que ell encara havia pogut veure'n les restes, estava situat davant de cal Castelleret)

El 27 de febrer de 1692 Josep Comesvelles, descendent d'en Valentí, obté l'autorització per fer construir el molí. L'any 1714 el ven a Josep Casasampera. Aquest decideix instal·lar-se a Piera amb el seu fill Joan i l'any 1752 revèn el molí a Valentí Padró.

Entre els anys 1856 i 1867 el moliner de les Comes fou el senyor Valentí Bassó, el succeí Francesc Casas, que exercí aquell ofici fins a l'any 1897, i ho feia en un "molino de represa ó cauce, de dos canales, moliendo menos de tres meses, con una piedra". Segons una nota del 1881 al molí es molien "centenos, maiz, etc". Entre els anys 1912 i 1938 el moliner era Isidre Gibert i Vila, el fill del qual, Pere Gibert i Marimon, seguia amb aquella tasca si més no l'any 1950.

Sembla que va acabar la seva activitat com a molí draper, emprat per a la producció de teixits a partir de diversos materials com el lli o la llana i que s'hi varen posar alguns telers.

Les restes de la resclosa està situada a la desembocadura del torrent del Robert, anomenat també de les Canaletes. La rierada de l'any 1962 la va enderrocar.

Bibliografia

BOLÒS, Jordi i NUET, Josep (1983). Els molins fariners. Barcelona: Ketres editora.

VALLS i PUEYO, Joan (1993). Els pous de glaç del terme de Castellbell i El Vilar, dins El Brogit, núm. 152. Febrer.

<http://toponimsdecastellbell.blogspot.com.es>

